

NOTITIE

Onderwerp : Transitie naar een gegevenslandschap
Van : VNG Realisatie
Aan : Regiegroep gegevens- en berichtenstandaarden
Datum : 30 januari 2018

Inleiding

VNG en gemeenten hebben een beweging in gang gezet richting het 'samen organiseren', een 'common ground' en een gegevenslandschap. Deze ontwikkelingen hebben belangrijke gevolgen voor de gemeentelijke gegevens- en berichtenstandaarden.

Sterk verbonden, en deels afgeleid van de beweging naar een gegevenslandschap, is een andere manier van gegevens ontsluiten (zoals beschreven in de Visie op standaarden die vorige Regiegroep is besproken), waarbij een beweging wordt gemaakt van op StUF gebaseerde berichtenstandaarden naar API's.

Dit document beschrijft welke standaarden en andere ondersteunende hulpmiddelen VNG Realisatie moet ontwikkelen om deze beweging te ondersteunen. En beschrijft een roadmap voor het ontwikkelen van deze standaarden.

Principes voor de transitie

We baseren de ontwikkeling van gegevens- en berichtenstandaarden voor een gegevenslandschap op een aantal principes.

1. De transitie naar een gegevenslandschap vindt plaats bij gemeenten.
2. De continuïteit van de gemeentelijke ICT en bedrijfsprocessen wordt tijdens elk moment in de transitie gewaarborgd.
3. Gemeenten hoeven niet "big bang" over te gaan, maar kunnen stapsgewijs, per applicatie (of keten of proces of domein...) migreren.
4. Gemeenten kunnen op korte termijn starten met de eerste stappen van de transitie.
5. In elke stap die een gemeente maakt in de transitie naar een gegevenslandschap ervaart de gemeente voordelen (verbeteringen) die horen bij de beweging naar een gegevenslandschap
6. Koppelvlakstandaarden zijn direct door gemeenten en leveranciers in te bouwen en te gebruiken. Ze bieden direct meerwaarde aan gemeenten.
7. Koppelvlakstandaarden worden ontwikkeld voor de uiteindelijke situatie met gegevenslandschap.
8. Koppelvlakstandaarden zijn steeds gebaseerd op de meeste recente informatiemodellen (RSGB, RGBZ, imZTC en domeinspecifieke informatiemodellen).

9. Koppelvlakstandaarden worden zodanig gedefinieerd dat het voor de serviceconsumer niet uitmaakt met wie deze praat (gegevensmagazijn of basisregistratie of integratielaag), zodat de overgang op een later moment wordt vereenvoudigd.
10. Er komen zo nodig tijdelijke koppelvlakbeschrijvingen en bijbehorende schema's/API-documentatie ten behoeve van migratie of ten behoeve van functionaliteit die tijdens een bepaalde fase van de transitie nodig is voor de continuïteit van gemeentelijke ICT en bedrijfsprocessen.

Fasering van de transitie

De beweging naar een gegevenslandschap raakt de gemeentelijke interoperabiliteit op een aantal vlakken:

- Aansluiten op bronsystemen vereist gemeentelijke gegevensuitwisseling op basis van informatiemodellen die zo veel mogelijk overeenkomen met de informatiemodellen van de bronsystemen.
- De visie op standaarden beschrijft een overgang van op StUF gebaseerde standaarden naar (op REST/JSON) API's.
- Een transitie van bevragen bij gegevensmagazijnen naar bevragen bij de bron (basisregistraties en landelijke voorzieningen).
- Het uitschakelen van replicatie van gegevens (datadistributie/synchroniseren).

Voor de transitie van de berichtenstandaarden in de richting van een gegevenslandschap en common ground onderkennen we drie globale fases die te overzien zijn en beheerst te nemen zijn voor gemeenten, leveranciers en VNG Realisatie. Deze fases kunnen elkaar deels overlappen.

Fase 1: Migratie naar RSGB 3 API's

In deze fase wordt de gemeentelijke gegevensuitwisseling gemigreerd naar gegevensuitwisseling op basis van API's en op basis van de meest recente versies van informatiemodellen (m.n. RSGB 3).

Bevragingen worden gedaan op API's. Hiervoor wordt onder meer een nieuwe versie van de koppelvlakstandaard RSGB Bevragingen gemaakt, met RSGB 3 gegevens.

VNG Realisatie werkt in samenwerking met gemeenten en leveranciers een (of meerdere) migratiestrategie(en) uit voor de migratie naar RSGB 3. Zo nodig worden tijdelijke koppelvlakken (bijv. synchronisatie) en andere hulpmiddelen (bijv. vertaalspecificaties) ontwikkeld om de migratie te ondersteunen.

De verschillende koppelvlakken die nu in beheer zijn bij VNG Realisatie en andere beheerorganisaties worden niet zonder meer vernieuwd naar een RSGB 3 versie. Alleen wanneer hier vanuit de verantwoordelijke beheerder of werkgroep van deze koppelvlakken wordt aangegeven dat er behoefte is aan een nieuwe versie van het koppelvlak, zal dat worden gedaan.

Fase 2: Aansluiten op bronsystemen

Met de verschillende basisregistraties (zoals BRK en handelsregister) en andere landelijke voorzieningen (zoals LV BAG) worden afspraken gemaakt over het ontsluiten gegevens uit deze bronsystemen voor direct en real time bevragingen. Ook wordt rekening gehouden met dat servicelevels passen op het gebruik.

Er worden afspraken gemaakt over het implementeren van (gebeurtenisgericht) notificeren.

Fase 3: Scheiden van processen en data

Koppelvlakstandaarden die nodig zijn voor transacties tussen proces- en bronsystemen worden ontwikkeld.

Datadistributie (gegevensreplicatie) is niet meer nodig en wordt uitgefaseerd. Tijdelijke koppelvlakken die zijn gemaakt t.b.v. migratie en transitie worden uitgefaseerd.

Roadmap voor gegevens- en berichtenstandaarden

In elke fase zijn er een aantal koppelvlakstandaarden, maar wellicht ook andere producten en activiteiten (zoals vertaalspecificaties) die ontwikkeld worden. Hieronder wordt de planning van deze producten en activiteiten getoond.

Op korte termijn is er een duidelijke businessbehoefte aan een nieuwe versie van het koppelvlak Zaak- Documentservices, met name aan de procesarchitectuur voor dit koppelvlak en aan RGBZ 2 gegevens in het koppelvlak. De ontwikkeling van "Zaak- Documentservices 2.0" wordt opgedeeld in meerdere zaak- en documentgerelateerde koppelvlakken, waaronder ook productaanvragen koppelvlakken.

De planning voor deze activiteiten is als volgt:

	2018				2019				2020		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	...
Zaak- Documentservices 2.0											
Fase 1: Migratie naar RSGB 3 API's											
RSGB Bevragingen (RSGB 3)											
Migratiestrategie											
Tijdelijke koppelvlakken t.b.v. migratie											
Fase 2: Aansluiten op bronsystemen											
RSGB Bevragingen (BRK)											
API's op bronsystemen											
Notificatie-koppelvlakken											
Fase 3: Scheiden van processen en data											
Transactiekoppelvlakken en domeinkoppelvlakken											